

میرزا محمدتقی مشهور به حجة الاسلام

میرزا محمدتقی مشهور به حجة الاسلام و متخلص به نیر پسر دوم حجة الاسلام آخوند ملامحمد ممقانی بوده که در سال 1248 هجری قمری در تبریز تولد یافت. ابتدا تحصیلات خود را در نزد پدرش نمود و بعد...

میرزا محمدتقی مشهور به حجة الاسلام و متخلص به نیر پسر دوم حجة الاسلام آخوند ملامحمد ممقانی بوده که در سال 1248 هجری قمری در تبریز تولد یافت. ابتدا تحصیلات خود را در نزد پدرش نمود و بعد در سال 1270 قمری در سن 22 سالگی برای تکمیل تحصیلات خویش به نجف رفت و پس از چند سالی که در آنجا در حوزه درس علمای اعلام مقیم نجف مشغول بود به تبریز بازگشت و در سال 1312 قمری در سن 64 سالگی در تبریز بلاعقب درگذشت و جنازه اش را به نجف برده در آنجا بچاک سپرده شد. پیش از وفاتش مدتی بناخوشی فلج شقی گرفتار بود.

شادروان نیر از فقها، محدثین، مجتهدین، حکما و شعرا و خوشنویسان زمان خود بوده و دارای تألیفات زیادی است که قسمتی از آنها چاپ شده و قسمت دیگرش تاکنون بطبع نرسیده است. اسامی کتب وی که تا کنون چاپ شده از این قرار است: صحیفه الابرار؟ مفاتیح الغیب؟ لالی منظومه؟ آتشکده؟ دیوان غزلیات؟ مثنوی در خوشاب که با تخلص عمیدا ختم شده است.

نامبرده برخلاف بسیاری از آخوندها و روحانیون بلکه میتوان گفت روحانی نماها مرد متقی؟ با عزت نفس و با مناعت طبع بوده است. میگویند که جز خانه مسکونی چیز دیگری از خود نداشت و آنهم پس از درگذشتش فروخته و به وام وی داده شد.

میرزا صادق ادیب الممالک فراهانی راجع به حسن خط؟ اش میگوید:

رقمت ناسخ ریحان خط لاله رخان???? برشکسته خط طغرای صفاهانی را

شادروان نیر از همشهری های خویش خیلی گله مند و رنجیده خاطر بوده و در یکی از اشعار خود باین موضوع اشاره کرده میگوید:

دلم از خطه تبریز بزنها آمد???? نیرا خیمه ما بین که بویارانه زدند

نامبرده از شعرای توانای ایران بوده و در غزلیات خود بیشتر از اشعار سعدی استقبال کرده و بهترین وجهی از عهده آن برآمده است. چنانکه خود گوید:

شعر من گر بسر تربت سعدی گذرد???? کاروان شکر از مصر به شیراز آید

شرح حال رجال ایران

نگارش مهدی بامداد